

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 18P/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122212095
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Andrejčáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7122212095.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Zuzanou Andrejčákovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v tomto konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, A. B. C. X, D., dieťa rodičov - matky: E. F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. C. XX, D., a otca: H. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, D., toho času na neznámom mieste, v konaní o návrhu matky na obmedzenie výkonu rodičovských práv otca, takto

rozhodol:

I. O b m e d z u j e otcovi výkon jeho rodičovských práv k maloletej A., nar. XX.XX.XXXX v rozsahu práva ju zastupovať a spravovať jej majetok.

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn. 41P/102/2019 zo dňa 02.06.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/230/2020 zo dňa 30.03.2021, vo výroku II.

III. Žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 25.11.2022 sa matka domáhala, aby súd rozhodol tak, že obmedzí otca výkonu rodičovských práv k maloletej v rozsahu zastupovania a správy jej majetku tak, že tieto bude vykonávať výlučne matka a zároveň žiadala, aby súd upravil styk maloletej s otcom každý druhý víkend v rozsahu 2 hodín počas dohodnutého víkendového dňa v prítomnosti matky.

2. Podanie návrhu odôvodnila tým, že otec sa dlhodobo zdržiava mimo územia Slovenskej republiky, čím je ona pri výkone rodičovských práv obmedzovaná jeho neprítomnosťou. Už v rozvodovom konaní v podstate súhlasil s tým, aby maloletú zastupovala výlučne ona. Zároveň uviedla, že otec si riadne a včas neplní vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 41P/102/2019 zo dňa 02.06.2020, ktorým bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené a boli upravené rodičovské práva k maloletej na čas po rozvode. Zároveň uviedla, že otec dlhodobo a nadmerne konzumuje alkohol, z toho dôvodu bol aj hospitalizovaný v UNLP na psychiatrickej klinike s diagnózou porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním alkoholu, syndróm závislosti od alkoholu. V čase podania návrhu žil odporca v zahraničí, dlhodobo nejavil záujem o kontakt s dcérou. Z dôvodu neplatenia výživného požiadala o výkon tohto rozhodnutia a začala sa exekúcia; požiadala o náhradné výživné a podala návrh na trestné stíhanie pre trestný čin zanedbania povinnej výživy.

3. K návrhu predložila listinné dôkazy: rozvodový rozsudok, potvrdenie zo dňa 05.11.2021 o podaní oznámenia o priestupku voči bývalému manželovi o fyzickom napadnutí, potvrdenie- lekárska správa zo dňa 05.11.2021 o tom, že bola napadnutá svojím bývalým manželom, potvrdenie zo dňa 12.12.2021 o urobení oznámenia na svojho bývalého manžela na polícii, prepúšťacia správa otca zo Psychiatrickej

kliniky, upovedomenie zo dňa 23.05.2022 o vznesení obvinenia voči otcovi pre prečin zanedbania povinnej výživy.

4. Dňa 03.03.2023 otec emailom súdu oznámil jeho aktuálnu adresu v J. B. K. XX a že pracuje v indickej reštaurácii B. B. L. XX M. J.. Na tejto adrese si otec prevzal návrh na začatie konania spolu s výzvou a poučeniami na vyjadrenie sa k návrhu, uznesenie ustanovení kolízneho opatrovníka, výzvu na dokladovanie pomerov, správu kolízneho opatrovníka. V podstatnom sa však k obsahu návrhu v tom čase nevyjadril. Až na základe jeho kontaktovania prostredníctvom emailu súdu dňa 23.04.2024 oznámil, že je v G., ale nemôže chodiť, pretože mu amputovali prsty na nohách, nevie chodiť normálne. Nepotrebuje prekladateľa. Uviedol, že súhlasí s návrhom matky. Ďalej uviedol, že momentálne nie je v D., nemá žiadne doklady, lebo mu ich niekto ukradol. Takže nemôže chodiť, ani sa stretnúť s dcérou. Keď bude v poriadku, dá súdu vedieť. Adresu, na ktorej sa zdržiava súdu neoznámil ani po opakovaných výzvach, preto s ním súd komunikoval iba formou emailu. Predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené rovnako prostredníctvom emailu v zmysle ustanovenia § 100 ods. 2 Civilného sporového poriadku. A rovnako aj oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu s účinkami doručenia dňa 29.05.2024.

5. Otec emailom zo dňa 12.06.2024 súdu oznámil, že súhlasí s tým, že rodičovské práva voči maloletej v rozsahu zastupovania a správy majetku bude vykonávať výlučne matka a že na pojednávanie nemôže prísť, lebo stále nevie chodiť nakoľko má odrezané prsty.

6. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 24.07.2023 a 28.06.2024. Na oboch týchto pojednávaniach sa zúčastnila matka, kolízny opatrovník sa zúčastnil pojednávania dňa 24.07.2023, otec sa týchto pojednávanií nezúčastnil, predvolanie mal riadne a včas vykázané, svoju neúčast ospravedlnil avšak nepožiadala, aby súd odročil pojednávanie, preto súd pokračoval v jeho neprítomnosti v zmysle ustanovenia § 180 CSP. Kolízny opatrovník ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 28.06.2024 z dôvodu kolízie termínov pojednávanií, s tým, že sa pojednávania zúčastní, ak to bude časovo možné. Preto súd pokračoval v konaní v neprítomnosti kolízneho opatrovníka v zmysle § 180 CSP.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka a predloženými listinnými dôkazmi ako správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 15.05.2024, správa Sociálnej poisťovne Ústredie a pobočka Košice a zistil tento skutočný stav:

8. Matka na oboch týchto pojednávaniach v podstatnom uviedla rovnaké skutočnosti, zotrvala na svojom návrhu v rozsahu obmedzenia rodičovských práv otca vo vzťahu k maloletej, aby ju zastupoval a spravoval jej majetok. Čo sa týka úpravy styku napokon uviedla, že navrhuje, aby ostal neupravený tak ako to bolo pôvodne rozhodnuté. Uviedla, že otec dlhodobo nejaví reálny záujem o maloletú, nestretáva sa s ňou osobne a naposledy ju videl osobne asi pred 2 rokmi. Je s ňou v kontakte výlučne elektronickou formou prostredníctvom WhatsAppu alebo Messengeru približne jeden krát do mesiaca, keď prejaví záujem. Rovnako matka uviedla, že otec si riadne a včas neplní vyživovaciu povinnosťou určenú súdom, stále je jej výživné vyplácané formou náhradného výživného a otec bol trestným rozkazom odsúdený za trestný čin zanedbania povinnej výživy. Matka súdu ozrejnila dôvody, pre ktoré žiada, aby súd tento rozsudok vydal a to z dôvodu, že maloletá nastupuje v septembri do školy, všade sú potrebné podpisy oboch rodičov alebo fyzická prítomnosť oboch rodičov ako je napríklad podpísanie prihlášky do školskej jedálne, na krúžky, ochrana osobných údajov, zverejňovanie fotiek, rôzne kurzy, zápis do základnej umeleckej školy, na plavecký výcvik a pod. Avšak získať písomný súhlas alebo nesúhlas otca je veľmi zložitá a komplikovaná vzhľadom k tomu, že má jednak zdravotné problémy a jednak sa nenachádza v D., je s ním ťažká komunikácia a možnosť sa kontaktovať a stretnúť. Takéto správanie sa otca je už dlhodobé a ona nechce kvôli prístupu otca maloletej spôsobovať neprijemnosti napríklad v škole a podobne.

9. Kolízny opatrovník vo svojich správach zo šetrenia pomerov v rodine maloletej opakovane uvádzal, že odporúča súdu, aby obmedzil rodičovské práva otca voči maloletej v rozsahu jej zastupovanie a správy jej majetku, čo bude vykonávať výlučne matka. Pri prešetrovaní pomerov bolo kolíznym opatrovníkom opakovanie zaznamenané to, že matka sa o dieťa riadne a vzorne stará, neboli zistené žiadne nedostatky. Matka bola v dôsledku správania sa otca nútená podať aj návrh na vydanie neodkladné ho

opatrenia na udelenie súhlasu za otca na podanie žiadosti o prijatie maloletej na plnenie si povinnej školskej dochádzky na základnej škole.

10. Zo správy úradu práce sociálnych vecí a rodiny D. zo dňa 15.05.2024 mal súd za preukázané, že otec období od 01.01.2023 až doposiaľ nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V tomto období nepoberal ani dávku hmotnej núdzy a ani inú dávku poskytovanú úradom. Je povinnou osobou na žiadosti o náhradné výživné od 01.06.2023 do doby trvania podmienok pre oprávnenú osobu maloletú A..

11. Zo správy Sociálnej poisťovne Ústredie zo dňa 16.05.2024 mal súd za preukázané, že otec v danom období od 01.01.2023 doposiaľ nie je poberateľom dávok dôchodkového poistenia, nemocenských dávok, dávky úrazového poistenia a dávok nezamestnanosti ani dávok garančného poistenia. Rovnaký záver vyplýva aj zo správy Sociálnej poisťovne pobočka Košice zo dňa 16.05.2024.

12. Z pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu sp. zn. 18P/37/2024 mal súd za preukázané, že uznesením zo dňa 14.03.2024 súd nariadil na základe návrhu matky neodkladné opatrenie, ktorým jej udelil namiesto otca súhlas s podaním žiadosti o prijatie maloletej na plnenie si povinnej školskej dochádzky na základne škole.

13. Z listu súdneho exekútora JUDr. Juraja Sabola zo dňa 06.06.2023 súd zistil, že vedie exekučné konanie EX 807/2022, kde oprávnenou je maloletá na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn., 41P/102/2019 na bežné a dlžné výživné. V tom čase povinný otec vykonal jednu splátku 250,-Eur dňa 26.04.2023.

Právne posúdenie:

14. Podľa ust. § 28 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej aj len „zákon o rodine“), (1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

(2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

(3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.

15. Podľa ust. § 31 ods. 1 zákona o rodine, (1) Rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

16. Podľa ust. § 32 ods. 1 zákona o rodine, Rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

17. Podľa ust. § 38 ods. 1, 2 zákona o rodine, (1) Ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností. (2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, a a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa. (3) V rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

18. Podľa ust. § 2 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa ust. § 368 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len „CSP“), osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

20. Zákon o rodine rozoznáva tri stupne zásahov do rodičovských práv a povinností - obmedzenie, pozastavenie a pozbavenie ich výkonu. Obmedzenie výkonu rodičovských práv spočíva vždy v zavinenom správaní rodičov. Hmotnoprávnymi podmienkami pre vyslovenie obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností je kumulatívne naplnenie dvoch skutočností: ak si to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa a ak sa rodičia zavinené správajú spôsobom, z ktorého možno vyvodiť, že riadna výchova dieťaťa je ohrozená. Môže ísť o skutočnosť, že rodičia trvalo vedú neusporiadaný život, svoje rodičovské povinnosti nevykonávajú vôbec, alebo nezabezpečujú výchovu svojho dieťaťa. Súd musí splnenie hmotnoprávných podmienok hodnotiť objektívne, a to v súlade so spoločensky akceptovanými morálnymi hodnotami a postojmi.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh matky je dôvodný a sú zároveň splnené zákonné dôvody obmedzenia rodičovských práv a povinností otca v zmysle cit. ust. 38 zákona o rodine, v rozsahu, v akom je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Otec svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností dlhodobo nevykonáva vôbec a zároveň nezabezpečuje výchovu maloletej, ani neparticipuje na osobnej starostlivosti. Občasné kontaktovanie prostredníctvom sociálnych sietí, aj keď je prejavom záujmu, nemožno považovať za plnenie si rodičovských povinností v kontexte starostlivosti a výchovy maloletej. Neplní si riadne a včas ani vyživovaciu povinnosť, čo dokazuje aj to, že matke je štátom vyplácané náhradné výživné. Jeho prístup značne sťažuje matke práve zabezpečovanie takých záležitostí, kde sa vyžaduje aj jeho súhlas. Z uvedeného dôvodu súd zároveň určil rozsah obmedzenia práva a to na zastupovanie maloletej a správu jej majetku. Obmedzenie výkonu rodičovských práv otca v tomto rozsahu uľahčí maloletej a matke vybavovanie úradných, školských a zdravotných záležitostí a rôznych ďalších dôležitých a podstatných úkonov, kde je potrebný súhlas oboch rodičov. Získanie súhlasu resp. prítomnosti otca pri záležitostiach, kde sa vyžaduje jeho súhlas je spojená s ťažko prekonateľnými prekážkami nakoľko otec má zdravotné problémy, ktoré ho obmedzujú v pohybe, ale najmä preto, že matke nie známa adresa jeho pobytu, neustále sa sťahuje, presúva, je zložitá sa s ním skontaktovať telefonicky, pričom ani takéto kontaktovanie nezabezpečí včasnosť jeho súhlasu, nie je k dispozícii ani fyzicky. Aktuálne nemá doklady, nakoľko mu ich odcudzili, má sa vrátiť do Indie a je preto otáznave, kedy sa tak stane a či sa vráti späť na územie SR. Jeho pasivita bola napokon aj dôvodom, že matka musela žiadať súd o zabezpečenie súhlasu otca na podanie prihlášky na prijatie maloletej na základnú školu, aby si mohla riadne plniť povinnú školskú dochádzku. Toto súdne rozhodnutie v plnej miere zohľadňuje a rešpektuje najlepší záujem maloletej.

22. Matka sa v súlade s cit. ustanovením vzdala práva podať odvolanie voči rozsudku po jeho vyhlásení.

23. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého, žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať ten z účastníkov konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté.

Pretože po vyhlásení rozsudku sa v súlade s ust. § 368 CSP matka vzdala odvolania, toto právo jej nepatrí.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku).